

se svobodnou volbou konkrétní osoby, čímž je opomíjena skutečnost radikálního porušování lidských práv a pozadí organizovaného zločinu obchodování s lidmi. Příběh Taťany, kterou ihned po příjezdu do Holandska prodal pasákům muž, kterého dosud považovala za svého intimního partnera, by musel přesvědčit i stále pochybující. V pozadí obchodu s lidmi na celém světě ale stojí jeden společný jmenovatel, kterým je chudoba, rostoucí globální nerovnosti mezi jed-

notlivými státy či regiony a kolaps transformujících se nebo rozvojových ekonomik. Chudoba a minimální vyhlídky na výdělek, který by umožnil ženám uživit své rodiny, je tak hlavní motivací žen, které se přes vysoké riziko rozhodnou odejít pracovat do zahraničí. Řešení separovaných případů proto neumožňuje radikální vypořádání se s obchodem s lidmi, k čemuž je zapotřebí zejména boj proti globální chudobě, odpovědnost cílových zemí, osvěta a vzdělání.

KVÓTY JAKO PODMÍNKA FUNGUJÍCÍ SOUTĚŽE – EVROPSKÉ KOMISAŘKY U KULATÉHO STOLU / Alena Křížková

U příležitosti mezinárodního dne žen byl dne 6. března 2007 v Bruselu uspořádán seminář *Women in decision-making positions – sharing experiences and good practice* a v rámci něho kulatý stůl *Women in politics – progress and challenges* s pěti současnými komisařkami Evropské komise: Viviane Reding (evropská komisařka pro informační společnost a média), Danuta Hübner (evropská komisařka pro regionální politiku), Neelie Kroes (evropská komisařka pro soutěž), Benita Ferrero-Waldner (evropská komisařka pro vnější vztahy a evropskou politiku se sousedními státy), Meglena Kuneva (evropská komisařka pro ochranu spotřebitelů). Kulatý stůl moderovala Shirin Wheeler, novinářka BBC.

Debata, kterou zahájil evropský komisař pro zaměstnanost, sociální otázky a rovné příležitosti Vladimír Špidla krátkým pozdravem, se celkově soustředila zejména na otázku kvót pro zastoupení žen v politice. Na začátku vyjádřila Danuta Hübner určující myšlenku, že možnost kvót je třeba vždy zvážit a popřípadě zavést v souladu s konkrétní politickou kulturou a dodala, že v Polsku, odkud pochází, by to zřejmě bylo velmi složité. Názor komisařek na využití kvót pro ženy v politice byl poměrně jasně dán jejich zemí původu. Se zavedením kvót, o kterém v Polsku Hübner váhala, dále jasně nesouhlasila Meglena Kuneva z Bulharska a Benita Ferrero-Waldner z Rakouska. Kuneva zastávala do-

konce v současnosti již zcela nepřijatelnou neutrální pozici odmítání rozlišení na muže a ženy a zdůrazňování osobních kvalit, jako je např. vzdělání. Benita Ferrero-Waldner zastávala jinou pozici odmítající kvóty, a to upozorňování na skutečnost, že v jiných, např. rozvojových zemích, jsou na tom s postavením žen ještě mnohem hůře. Moderátorka BBC však vtipně poznamenala, že Rakousko s výrazně tradiční genderovou dělbou práce na tom přece není mezi evropskými zeměmi zrovna dobře.

Komisařky Viviane Reding z Lucemburska a Neelie Kroes z Holandska považovaly otázku kvót za zcela jasnou a zavedení kvót za přínosné. Ukázalo se, že je to zejména jejich dlouhodobá zkušenost v politice, která je přivedla k jednoznačně pozitivnímu přístupu ke kvótám. Neelie Kroes prezentovala názor, že zavedení kvót je přínosné pouze dočasně pro nastartování určitého nového procesu, Viviane Reding pak jasně zdůraznila, že kvóty nejsou alternativou fair soutěže, jak často jejich odpůrci tvrdí, ale naopak kvóty mají zajistit, aby skutečná soutěž fungovala a aby nepůsobily nejružnější diskriminační praktiky namířené proti vstupu žen do politiky.

Celkově byla ale atmosféra vůči otázce kvót pro ženy v politice velmi pozitivní, což by měl být důležitý vzkaz pro národní politiky jako stanovení směru evropské debaty o těchto tématech.

dium, cestování, kariéra apod.). Zjištění Hany Haškové však spíše než na určující vliv strukturálních nebo hodnotových determinant poukazují na koexistenci obou typů těchto faktorů v procesu plánování rodičovství.

Během závěrečné diskuse byla položena otázka týkající se cílů rodinné politiky a jejích možností, jak stav dlouhodobého poklesu porodnosti pozitivním způsobem ovlivnit. Má být rodinná politika propopulační? Jak má být orientována? K čemu má přispívat? A je současná rodinná politika vůbec k něčemu? Kateřina Příhodová, zastupující ředitelka odboru rodinné politiky na MPSV, popsala trend současné rodinné politiky následujícím způsobem: podle ní není cílem nastavení jednoznačně propopulační politiky. Stát by se měl snažit podporovat všechny lidi, kteří se rozhodnou mít děti, usnadnit jim jejich situaci, umožnit lepší skloubení práce a rodičovství a eliminovat negativní dopady, které tato sociální událost může mít na životy rodičů. Celá situace je tak poměrně komplikovaná, přičemž problém nízké porodnosti nelze zdaleka vyřešit pouze zásahy státní politiky. Jak uvedla Hana Hašková, už proto, že reprodukční plány neovlivňují pouze ekonomické faktory, ale podílejí se na nich samozřejmě i přání a hodnoty partnerů, které do jisté míry odrážejí i celkové ladění společnosti. Důležité je především odstranění diskriminace rodičů s dětmi a zvláště matek s malými dětmi, rozšíření a zkvalitnění zařízení péče o malé děti (zvláště o děti v „předškolovém“ věku) a zejména větší rovnost žen a mužů ve sféře soukromé i veřejné. Teprve tehdy, když přestane být rodičovství, a zvláště mateřství chápáno společností jako handicap pro uplatnění na pracovním trhu, můžeme možná očekávat i úspěšné vyřešení problému zvaného „extrémně nízká plodnost“.

Ještě dodejme, že pro zájemce jsou k dispozici webové stránky výzkumného projektu Souvislosti proměn pracovního trhu a forem soukromého, rodinného a partnerského života v české společnosti (<http://soc.cas.cz/promeny>), kde lze najít plné znění všech příspěvků přednesených při příležitosti tohoto semináře spolu s dalšími informacemi vztahujícími se k tomuto výzkumnému projektu.